

## STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO W POLSCE



**Środowisko** jest naszym otoczeniem i miejscem do życia. Kształtuje zjawiska hydrologiczne i procesy glebotwórcze, dostarczając pitnej wody i pożywienia. Aktywnie uczestniczy w procesach obiegu materii i energii w przyrodzie, zapewniając zasoby i surowce, pochłaniając odpady i zanieczyszczenia.

Reguluje panujące na ziemi warunki klimatyczne i skład powietrza, którym oddychamy. Często zapominamy jednak, że zależność ta jest obustronna, stan środowiska naturalnego determinuje jakość życia człowieka, a wszystkie aktywności podejmowane przez człowieka znacząco wpływają na jakość środowiska.



Środowisko naturalne jest kapitałem, z którego czerpanie umożliwiło człowiekowi wspinanie się na coraz wyższe szczeble gospodarczego i społecznego rozwoju. Przez tysiące lat człowiek współistniał w harmonii z innymi gatunkami, nie odciskając znacząco na Ziemi wpływu swojej obecności.

Jednak od czasów rewolucji przemysłowej pozycja człowieka stała się dominująca, a antropopresja osiągnęła poziom zagrażający jego przyszłej egzystencji. Lata nadmiernej eksploatacji zasobów, zwłaszcza tych nieodnawialnych, i nieracjonalne gospodarowanie odpadami doprowadziły do degradacji środowiska i zaburzenia jego naturalnych struktur, przekraczających jego pojemność i zdolność regeneracji. Dopiero współcześnie zaczęto zdawać sobie sprawę, że nasza planeta, a więc kapitał, z którego czerpie ludzkość, to układ ograniczony, a jego elementy są od siebie silnie zależne.

**Wiek XX obudził świadomość ekologiczną, dzięki czemu środowisko zaczęto pojmować holistycznie oraz zaczęto podejmować działania mające na celu redukcję negatywnego oddziaływania człowieka na środowisko i zapewnienie możliwie najlepszych warunków życia przyszłym pokoleniom.**



Na co dzień zapominamy, że środowisko to nie tylko szumiące lasy, śpiew ptaków w parku czy górskie powietrze, a więc miejsca, w które udajemy się w wolnym czasie lub podczas urlopu.

Środowisko współczesnego człowieka to przemysł, gleby, na których uprawiane jest nasze pożywienie, i opakowania, w których je kupujemy. To pola elektromagnetyczne umożliwiające szybką i łatwą komunikację oraz komfort, który odczuwamy po powrocie do domu z hałaśliwego biura. Dlatego ważne jest ciągle monitorowanie stanu wszystkich komponentów środowiska, analiza zebranych danych i wyznaczanie na ich podstawie długoterminowych kierunków zrównoważonego rozwoju państwa zgodnie z zasadami zielonej gospodarki. Przywrócenie środowiska do dobrego stanu i jego utrzymanie jest nadrzędnym celem polityki ochrony środowiska.

**Środowisko to układ zamknięty, w którym każdy element oddziałuje na pozostałe.** Głównymi czynnikami sprawczymi, wpływającymi na stan środowiska i dynamikę zmian, są rozwój gospodarczy i sytuacja demograficzna.

**Ważnym elementem tego systemu jest człowiek,** który poprzez swoje działania znacząco wpływa na otoczenie, a w relacji zwrotnej jego zdrowie i dobrobyt zależą od jakości środowiska, które zamieszkuje.

Wysoki poziom konsumpcji energii, niewłaściwe postępowanie z odpadami i brak poszanowania zasobów środowiska, zwłaszcza tych nieodnawialnych, to problemy, którym współczesna Polska musi sprostać zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju i koncepcją zielonej gospodarki.



Zgodnie z art. 25 b ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 686, z późn. zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska opracowuje, nie rzadziej niż raz na 4 lata, raport o stanie środowiska w Polsce.

Raporty o stanie środowiska opracowywane przez GIOŚ zawierają ocenę komponentów środowiska i oddziaływań objętych wieloletnim programem monitoringu środowiska, a analiza zagadnień prezentowana jest w układzie przyczynowo-skutkowym.

Podstawę do prezentacji stanu środowiska stanowią zweryfikowane dane i informacje uzyskane w ramach realizacji zadań państwowego monitoringu środowiska wykonywanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

**Raporty o stanie środowiska** przedstawiają informację o środowisku w czytelny i przystępny sposób. Bazują na dostępnych wynikach programów badawczych.

**Ostatni taki raport opracowano w 2018 roku i jest dostępny w całości w Internecie.**

Zachęcam do zapoznania się.

Pamiętajcie - proste i codzienne decyzje mogą wpłynąć na środowisko, w którym żyjemy.



Katarzyna Jankowska